

Київський Політехнік

Заснована 21 квітня 1927 р.

№41-42
(3417-3418)

26 грудня
2022 р.

Виходить
двічі на місяць
Безкоштовно

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Вітаємо з Новим 2023 роком!

Дорогі київські політехніки!

Закінчується драматичний, кровопролитний, недосяжний для здорового глузду 2022 рік. Для Українського народу це рік відваги й гідності, рік наближення до омріяної незалежності й суверенітету. Для київських політехніків це рік важких людських втрат, рік консолідації та гуртування навколо всебічної допомоги ЗСУ, рік напруженої праці на Перемогу.

У 2022 році студенти, викладачі, співробітники нашого університету з перших годин російської агресії стали на захист Батьківщини. Благодійний фонд підтримки Збройних сил України "Київський політехнік" брав участь у численних програмах з розроблення новітніх зразків озброєння та військової техніки, засобів захисту воїнів на полі бою.

Нині у лавах захисників Вітчизни понад двісті київських політехніків і тисячі выпускників минулих років. Вісімнадцять із них у цьому році віддали своє життя за свободу і незалежність України. Вічна слава героям-політехнікам, які своєю жертвою дали нам змогу навчатись й навчатись, працювати й творити.

У цих складних умовах київські політехніки робили все, аби не дозволити окупантам зруйнувати наше життя, умови для навчання і роботи. За будь-яких обставин вони виконували свої обов'язки в пунктах незламності, в навчальних лабораторіях, на інфраструктурних об'єктах університету. Політехніки здавали кров, робили окопні свічки, виготовляли маскувальні сітки, збирали кошти на потреби ЗСУ. Проводили фестивалі КПАбітFest для абітурієнтів, фестивалі інновацій "Sikorsky Challenge" для військових. Зміцнювали зв'язки з багатьма міжнародними партнерами. Започаткували нові освітні й наукові проекти. Долучалися до програм з повоєнної інноваційної трансформації України.

Напередодні Різдва Христового і Нового року бажаю, щоб незламна воля нашого народу принесла справедливий мир і омріяну Перемогу Україні, родинний затишок, добробут і людське щастя кожному з Вас і Ваших близьких!

Ректор Михайло Згурівський

Деякі віхи складного року

Рік 2022 став найдраматичнішим за всю історію незалежної України. І не лише країни, а напевно, кожного її громадянина. Він починався в атмосфері тривоги – зарубіжні союзники і партнери попереджали про те, що росія готова проти нашої держави повномасштабну агресію. Але, все ж таки, у багатьох ще жевріла надія на те, що у ХХІ столітті таке неможливо. Тож більшість із нас намагалися допомагати тим, хто боронив країну на її східних теренах, і, водночас, будували цілком мирні плани на ближчі місяці.

Університет розпочав підготовку до відзначення свого 125-річчя; навчально-наукові інститути, факультети і кафедри наполегливо працювали над оновленням своїх освітніх програм; тривала реалізація інноваційних проектів; після епідемічних обмежень почала набирати обертів повноцінна робота університетських гуртків і художніх колективів. Звісно, при цьому університет і його підрозділи проводили підготовку своїх об'єктів цивільного захисту та розробляли плани дій на випадок надзвичайних ситуацій, та все це робилося паралельно з іншими справами, що часто-густо сприймалися не менш нагальними.

Однак ранок 24 лютого змінив буття українців докорінно. І все, що було до нього, зразу відійшло на другий план. Багато політехніків пішли захищати Батьківщину в ЗСУ, вступили до лав Територіальної оборони, долучилися до волонтерського руху та в той чи інший спосіб почали допомагати не лише українському війську, але й співвітчизникам, які постраждали внаслідок злочинних дій рашістських загарбників. Водночас доволі швидко відродилося й академічне життя – певна річ, з урахуванням нових обставин, – насамперед освітній процес, а разом із ним проведення наукових досліджень і заходів за участю закордонних партнерів, культурно-мистецьке життя, міжнародні контакти тощо.

Отож, згадаймо, про що писала наша газета на своїх шпалтах...

№ 5-6 від 15 лютого 2022 р.

КПІ ім. Ігоря Сікорського готовиться до відзначення свого 125-річного ювілею. Нещодавно відбулося перше засідання Комітету під головуванням ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського академіка НАН України Михайла Згурівського, на якому розглянуто пропозиції та доповнення до вже ухвалених заходів та їх конкретизація.

КПІ – перший з-поміж українських університетів у рейтингу Google Scholar Citations.

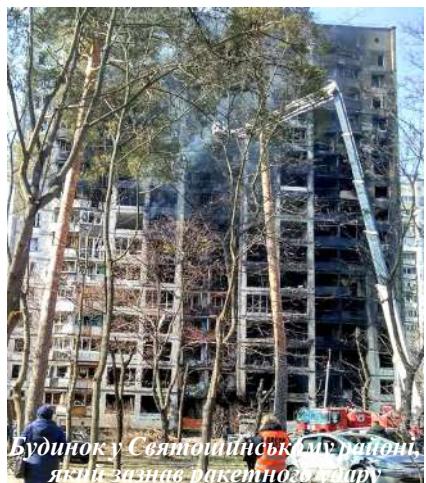
КПІ – другий в українському сегменті рейтингу Webometrics.

№ 7-8 від 9 березня 2022 р.

Цей номер нашої газети мав бути геть іншим. Його макет було вже зверстано і відправлено до друкарні у Харків. Газета розповідала про День відкритих дверей в університеті, про проекти, що реалізуються на факультетах, співпрацю з партнерами тощо. І, звісно, про жіночу частину університетського колективу, бо хай би там як, але початок весни для багатьох із нас традиційно асоціюється з вшануванням жіноцтва.

стор. 2

Деякі віхи складного року

стор. 1 → Проте ніч проти 24 лютого повністю змінила наше життя...

Студенти КПІ, які мешкають в університетських гуртожитках, вперше спустилися до укриттів через не навчальну, а реальну тривогу, вже в ніч на 24 лютого.

О 10-й годині 24 лютого відбулося позапланове засідання ректорату, який на час війни став оперативним штабом реагування та забезпечення життєдіяльності університету. На ньому було ухвалено низку рішень про організацію роботи університету, впровадження в дію Мобілізаційного плану КПІ, перепускний режим на час особового періоду тощо.

№ 9-10 від 23 березня

В Україні відновлюється навчання в закладах вищої освіти. З 4 квітня відновлює навчання І КПІ ім. Ігоря Сікорського. Звісно, воно проводиться в дистанційному режимі.

* * *

Це – будинок у Святошинському районі Києва. 15 березня він зазнав ракетного удару. Кілька людей у ньому загинули, решта залишилася без житла. Серед них, у кого немає тепер домівки, – одна з викладачок КПІ та її родина. На щастя, на момент обстрілу вона та її рідні перебували в іншому місці.

№ 11-12 від 6 квітня

З першого ж дня війни працівники департаменту безпеки та департаменту господарської роботи надійно забезпечують безперебійну роботу університету, його життєдіяльність, функціонування, і, зрозуміло, його безпеку.

№ 13-14 від 25 квітня

КПІ ім. Ігоря Сікорського перерахував на потреби Збройних сил України 1 мільйон гривень. Кошти було скеровано на спеціальний рахунок у Національному банку України.

* * *

Студентка магістратури кафедри теплотехніки та енергозбереження НН ІЕЕ Тетяна Бойко (група ОТ-01 мн) на Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт "Black Sea Science 2022" отримала Диплом I ступеня за науково-дослідну роботу "Вплив режимів опалення і вентиляції на енергоспоживання навчальних корпусів університету в умовах карантину в Україні".

№ 15-16 від 10 травня

XVI Міжнародна науково-технічна конференція "Перспективи телекомуникацій" ПТ-2022 пройшла на базі НН ІТС та НДІ телекомуникацій КПІ ім. Ігоря Сікорського з 11 по 15 квітня. Попри війну, вона зібрала на своєму віртуальному майданчику понад 100 науковців з кількох країн.

№ 17-18 від 24 травня

На благодійному ярмарку на користь студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського, які нині захищають Батьківщину зі зброями в руках, можна було придбати бейсболки та футболки, екосумки та офісні щоденники, блокноти та кухлі, значки та ручки – і все це з символікою КПІ. А ще – книжки університетських авторів і видання з історії КПІ та України тощо.

№ 19-20 від 9 червня

Тематика Міжнародної науково-практичної конференції "Відновлювана енергетика та енергоефективність у ХХІ столітті", яка пройшла 19-20 травня в КПІ ім. Ігоря Сікорського вже в двадцять третє, стала останнім часом не просто актуальною, але й буквально пекучою. Адже енергетичний шантаж усього світу, до якого вдался росія після початку широкомасштабної війни проти України, змусив цивілізовані держави світу значно пришвидшити роботу з декарбонізації своїх економік і почати активно працювати над впровадженням у широку практику всіх можливих технологій використання відновлюваних джерел енергії (ВДЕ).

№ 21-22 від 24 червня

Саміт "Perspektywy Women in Tech Summit 2022" відбудувся 7-8 червня у Варшаві в режимах онлайн і офлайн і зібрали понад 10 тисяч учасниць з 50 країн світу. У ньому взяли участь із близько 100 представниць КПІ ім. Ігоря Сікорського (онлайн і очно). Українських студенток, аспіранток і науковиць зустрічали бурхливими оплесками. Їм висловлювали розуміння і підтримку та засуджували війну росії проти України.

№ 23-24 від 8 липня

Вибухові пристрої, іхне бойове застосування та поведінка людей під час визначення місця розташування – про це розповіли студентам і співробітникам КПІ підполковник Національної гвардії України Микола Курган та його бойові побратими на занятті-тренінгу, яке відбулося в університеті 21 червня.

* * *

У місті Інсбрук (Австрія) з 13 по 17 червня 2022 року пройшов чемпіонат світу зі скелелазіння серед студентів. Участь у ньому взяли понад 150 учасників з 21 країни. Цей чемпіонат став першим міжнародним турніром для студентів 2-го курсу НН ІАТЕ КПІ, членкіні збірної України зі скелелазіння Анастасії Тищенко.

* * *

Спортивно-масова комісія профкому КПІ під керівництвом С.О. Журавльова організувала та провела три благодійні турніри з футболу на підтримку ЗСУ. Усі зібрані під час проведення турнірів кошти було відправлено на потреби нашої армії. На всіх благодійних турнірах був присутній і палко вбілив ректор нашого університету М.З. Згурівський.

№ 27-28 від 7 вересня

Цього року Конференція трудового колективу КПІ ім. Ігоря Сікорського вперше була посвідчена зі щорічною сесією професорсько-викладацького складу університету. Відбулося це спільне зібрання 1 вересня в залі засідань Вченої ради університету. Відкрилося воно грунтовною доповіддю про підсумки роботи колективу університету в минулому навчальному році та основні завдання на рік, що розпочався, з якою виступив ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згурівський.

№ 29-30 від 22 вересня

Напередодні початку нового навчального року в КПІ ім. Ігоря Сікорського розпочала роботу власна університетська

телестудія. Гостем першої передачі, що транслювалася зі студії в день її відкриття 31 серпня, був ректор університету академік НАН України Михайло Згурівський.

* * *

Традиційна XXIX Міжнародна студентська математична олімпіада IMC 2022 пройшла в період з 1 по 7 серпня. КПІ ім. Ігоря Сікорського на цій олімпіаді представляла команда з дев'яти студентів. Організатори олімпіади глибоко стурбовані війною в Україні, а тому, за домовленістю з керівниками команд, дозволили кожному охочому студенту з України безкоштовно взяти участь в олімпіаді в дистанційному режимі, за що ім велика вдячність.

* * *

Для дітей працівників КПІ відкрито Клуб сімейного дозвілля. Приміщення для нього знайшли на першому поверсі Центру культури і мистецтв університету. Клуб почав працювати 1 вересня і приймає до 15 дітей віком від 4 до 10 років.

№ 31-32 від 7 жовтня

Урочисте відзначення 100-річчя діяльності Секції вихованців КПІ в Польщі відбулося на засіданні Вченої ради університету 3 жовтня 2022 року. Від польської сторони в ньому взяли участь голова Секції вихованців КПІ в Польщі, Почесний доктор КПІ Януш Фукса, член правління Секції, головна редакторка київської польськомовної газети "Кгупіса" Дорота Яворська, головний редактор київської польськомовної газети "Dziennik Kijowski" Станіслав Пантелей та інші.

* * *

На Міжнародному фестивалі інженерних наук і технологій у Тунісі "I-FEST" усі семеро ліцеїстів і випускників Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ", які входили до складу делегації МАН України, отримали вищі нагороди!

№ 33-34 від 21 жовтня

У 18-му корпусі КПІ ім. Ігоря Сікорського урочисто відкрито меморіальну дошку на честь студента НН ММІ ЮРія Артоха, який добровільно пішов захищати Батьківщину і загинув 21 серпня 2014 р. під час антитерористичної операції на сході України, та меморіальну дошку на честь інженера кафедри інформаційних систем та технологій ФІОТ Олега Задорожного, загиблого після повномасштабного вторгнення росії в Україну 30 травня 2022 р. на Ізюмському напрямку. Тепер усіх, хто заходить до корпусу, зустрічають три меморіальні дошки, адже першу – Герою України, Герою Небесної Сотні Сергію Бондареву, який загинув у Кієві 18 лютого 2014 року, було відкрито ще в 2015 році.

А напередодні Дня захисників і захисниць Вітчизни в університеті біля Храму Святителя Миколая Чудотворця відбулося вшанування пам'яті кіївських політехніків, які віддали своє життя за волю і незалежність України у війні з російськими окупантами.

№ 35-36 від 7 листопада

Восени час змусив організаторів XI Міжнародного фестивалю інноваційних проектів "Sikorsky Challenge 2022", який пройшов з 23 по 26 жовтня в КПІ ім. Ігоря Сікорського, вжити певних засторог на

стор. 3

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

КПІ та UoS:
співпраця в часи війни та миру

Урочисте відкриття в КПІ нового артоб'єкта "Вибуочча молекула творчої ДНК"

стор. 2 випадок оголошення повітряної тривоги, вимкнення електроенергії, а також задля забезпечення "інформаційної тиші". Бачення того, якою має стати наша країна після перемоги у цій війні, було сформульовано в його темі – "Інноваційна трансформація України".

Перший день 41-ї Міжнародної науково-технічної конференції IEEE ELMANO-2022 ("Електроніка і нанотехнології") проходив в умовах не тільки екстремальних, але й просто-таки драматичних. Її відкриття було призначено на 10 жовтня, коли рашисти піддали масованим ракетним обстрілам Київ та інші українські міста та області. Тож і відкриття конференції проходило зі значними перервами. Та попри серйозні проблеми, її програму вдалося виконати.

20 жовтня 2022 року компанія "Хувей Україна" передала Національному технічному університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" новітнє мережеве обладнання для забезпечення покриттям Wi-Fi навчальних корпусів і гуртожитків.

№ 37-38 від 21 листопада

Рік тому за корпусом №28 КПІ ім. Ігоря Сікорського вздовж вулиці Борщагівської було закладено новий парк. 4 листопада тут відбулася акція чергового, осіннього висаджування дерев. Участь в озелененні території університету взяли працівники, викладачі, студенти і навіть діти співробітників, які відвідували нещодавно відкритий в університеті Клуб сімейного дозвілля.

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук вручив дипломи й відзнаки молодим вченим – лауреатам Премії Верховної Ради України за 2020 рік і лауреатам іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених-докторів наук за 2021 рік. Вручення відбулося у Всеукраїнський день науки в ім'я миру та розвитку, що відзначають щороку 10 листопада. Серед лауреатів також молоді науковці КПІ ім. Ігоря Сікорського.

З ініціативи Вченої ради університету працівниками КПІ ім. Ігоря Сікорського було відкрито та зареєстровано Благодійну організацію "Благодійний фонд підтримки Збройних Сил України "Київський політехнік".

Мета фонду – проведення благодійної діяльності в інтересах суспільства у сфері допомоги військовослужбовцям і членам їхніх сімей, зокрема працівникам, студентам і випускникам КПІ ім. Ігоря Сікорського.

№ 39-40 від 5 грудня

23 листопада відбулося урочисте відкриття меморіальної дошки на честь відомого вченого, професора КПІ Віталія Сігорського. Дошку встановлено на фасаді корпусу №12, де знаходитьться факультет електроніки. Саме тут понад 40 років працював Віталій Петрович Сігорський, якому цього року виповнилося 60 років.

На площі Знань КПІ ім. Ігоря Сікорського постав новий артоб'єкт – скulptурна композиція "Вибуочча молекула творчої ДНК". Це подарунок університетові від Посольства Італійської Республіки в Україні. Представили його учасникам церемонії урочистого відкриття посол Італії в Україні П'єр Франческо Дзадзо та автор – відомий італійський художник, архітектор і дизайнер Паоло Койя.

Підготував Володимир Ігнатович

Акція висаджування дерев в новому парку КПІ

Плані співпраці, її напрями й навіть конкретні проекти обговорили ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський з президентом Шеффілдського університету (University of Sheffield чи, скорочено, UoS, Велика Британія) професором Коеном Ламбертом і віцепрезидентом професором Малкольмом Батлером під час зустрічі 9 грудня. Участь у ній також брав проректор КПІ з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко. Звісно, зустріч ця проходила в онлайн-режимі, але це не завадило дійти згоди по всіх питаннях, які було порушено під час розмови.

Михайло Згуровський та Сергій Сидоренко

Коен Ламбертс

з конкретною тематики. Отож під час онлайн-зустрічі професор Ламбертс визначив як перспективні для співпраці роботи в галузях водневої і акумулюючої енергетики, розвитку ядерних технологій, агротехніці та інших.

Своєю чергою, Михайло Згуровський запросив англійських колег долучитися до участі у створенні та введенні в космос універси-

тетських наносупутників. Науковці UoS також отримали пропозицію попрацювати разом з науковцями КПІ над розробкою та впровадженням у життя пілотного проекту повсюдної інноваційної трансформації України на базі платформи Інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge Ukraine", яку створено на базі університету. Учасники зустрічі дійшли згоди, що акцент у співпраці в цьому напрямі варто зробити на академічному вимірі цієї діяльності. І першим кроком на цьому шляху має стати утворення груп за окремими напрямами та проведення "мозкових штурмів" з пошуком ефективного розв'язання певних проблем з виходом на великий спільній проект. Було визначено й осіб, які відповідатимуть за забезпечення комунікацій з цього питання: з українського боку це керівниця мережі стартап-школ "Sikorsky Challenge", яка є невід'ємною частиною, чи радше ядром, Інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge Ukraine", Інна Малюкова (саме вона забезпечує підготовку матеріалів з цього питання), з британської – проекторка з науки Шеффілдського університету Сью Хартлі.

"Ми дуже раді започаткуванню співпраці з Шеффілдським університетом. Він багато в чому є подібним до КПІ – його створено в 1905 році й він має багато напрямів підготовки, подібних до напрямів, які є в нас, – розповів після завершення зустрічі Михайло Згуровський. – Надзвичайно важливо буде спільна робота над проектом повсюдної трансформації України. Ми домовилися про створення груп, яка працюватиме над платформою такої трансформації, надаючи перевагу її академічному виміру, оскільки сама платформа матиме політичний, економічний та інші виміри, а ми беремо на себе ініціативу розробляти саме академічні її аспекти. Ця спільна група розпочне роботу найближчим часом. Ми плануємо взяти участь в українсько-британському проекті, розраховуємо на отримання гранту від Великої Британії на підтримку цього проекту, мета якого запропонувати нашій країні здійснити трансформацію від сировинної, низькотехнологічної економіки до високотехнологічної та інноваційної, оскільки Україна, на нашу думку, не має іншого шляху".

Отож прототипом такої трансформаційної моделі стала Інноваційна екосистема "Sikorsky Challenge Ukraine". Київські політехніки при цьому залучатимуться до спільніх програм, що їх започатковуватимуть КПІ та UoS з університетами Великої Британії, а також інших розвинених країн. Тобто, зможуть брати участь у передових дослідженнях, роботі на сучасному лабораторному обладнанні, занурюватимуться в актуальні й дуже важливі для людства проблеми, отримуючи в такий спосіб імпульс для власного подальшого розвитку. А сам проект має стати певним інтегратором, який об'єднуватиме усі напрями спільної діяльності UoS та КПІ.

"Це партнерство, співпраця з університетом, який має дуже великі досягнення в галузі високих технологій та інноваційного розвитку. Шість нобелівських лауреатів, які закінчили цей університет, є яскравим уособленням такого розвитку. І для нас дуже важливо працювати з науковими школами таких учених", – додав Михайло Згуровський.

Дмитро Стефанович

Вітаємо лауреата Премії Президента України для молодих учених 2022 р.

Ігор Владімировський

Виконувачу обов'язків директора Навчально-наукового інституту матеріалознавства та зварювання ім. Є.О. Патона Національного технічного університету України "Кіївський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" доктору фізико-математичних наук **Ігорю Владимировському** присуджено Премію Президента України для молодих учених 2022 року!

Відзнаку вченій отримав за роботу "Нанорозмірні плівкові структури з магнітними і немагнітними шарами для сучасних технологій спінtronіки та наноелектроніки".

Значимо успіхів і нових здобутків!

Вітаємо переможців олімпіади "ТЕК'2022"

21 листопада 2022 р. відбулася XV відкрита студентська олімпіада з теорії електронних кіл, яка щорічно проводиться кафедрою електронної інженерії факультету електроніки і присвячується пам'яті видатного вченого та педагога професора Віталія Петровича Сігорського. Участь в олімпіаді можуть брати студенти будь-якого вишу.

У цьому році олімпіада зіблася в часі з відзначенням 100-річчя від дня народження професора В.П. Сігорського. На його честь на фасаді 12-го корпусу, в якому він працював з 1964 по 2007 рр. на посадах завідувача створених ним кафедр технічної електроніки, теоретичної електроніки, а також професора кафедри фізичної та біомедичної електроніки (нині – кафедра електронної інженерії), було відкрито меморіальну дошку.

Попри надзвичайно скрутні обставини воєнного стану і перебої з електропостачанням, для участі в олімпіаді зареєструвалися понад сорок студентів з факультетів технічного спрямування нашого університету, а також з Кіївського національного університету імені Тараса Шевченка та Паризького університету Paris Telecom. Зрозуміло, що проходила вона в дистанційному режимі.

I місце на олімпіаді виборов студент КПІ ім. Ігоря Сікорського **Дмитро Заруба** (гр. ДМ-21МП, ФЕЛ), II місце також у кіївського політехніка **Олександра Білого** (гр. ДМ-11, ФЕЛ), III здобув **Mahreen Khan** (ISC department, Paris Telecom, France).

Дякуємо всім за участь і високі результати та запрошуємо на XVI олімпіаду ТЕК'2023, яка відбудеться в листопаді наступного року.

**О.О. Битязь, доцент
кафедри електронної інженерії ФЕЛ**

Дмитро Заруба

КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ

Одним із способів забезпечення балансу в соціально-комунікаційній сфері завжди, а надто в часі війни, є дотримання професійних та етичних стандартів. Особливо важливо це тоді, коли медіа поширяють велику кількість матеріалів з чутливим вмістом. Дотримання стандартів їхньої підготовки безпосередньо впливає на те, які настрої переважатимуть у суспільстві. Тому нова ситуація на українському інформаційному полі потребує теоретичного осмислення.

Отож виступи багатьох учасників ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції "Наукова школа Романа Іванченка", яка щороку проводиться на базі кафедри видавничої справи та редактування Навчально-наукового видавничо-поліграфічного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського, цього року були присвячені саме проблемам роботи медійників у часі війни. Звісно, 25 жовтня 2022 року на секційних засіданнях конференції доповідачі з України та Польщі виступали і з дослідженнями у сфері сучасної масової комунікації, книгодрукарства, редактування різних видів видань, реклами та PR-комунікації. Але все ж таки, напевно, головною її подією став круглий стіл "Виклики перед медіа у воєнний час: український вимір", який було вперше проведено в її рамках. Зрозумілим приводом для дискусії, що розгорнулася на ньому, стала необхідність науковців і дослідників обговорити складні процеси, які відбуваються в українській журналістиці воєнного часу.

До обговорення у межах круглого столу долучилися викладачі кафедр, що випускають журналістів і медійників у регіональних видах, – Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Луцького національного технічного університету. Спікерами стали і представники громадських організацій, що безпосередньо працюють над створенням нових рекомендацій для прак-

ЮВІЛЕЙ

Артему Артемовичу Халатову – 80!

14 грудня 2022 р. виповнилося 80 років провідному українському вченому в галузі високотемпературної теплофізики та теплоенергетики, академіку НАН України, професору кафедри прикладної фізики Навчально-наукового фізико-технічного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського, доктору технічних наук Артему Артемовичу Халатову.

А.А.Халатов у 1967 р. закінчив факультет двигунів літальних апаратів Казанського авіаційного інституту і по 1978 р. працював у цьому ж інституті. У 1970 р. захистив кандидатську, а в 1977 р. – докторську дисертації, обидві – у галузі теплофізики високотемпературних енергетичних установок. Отримав фундаментальні результати в галузі теплофізики вихрових та закручених потоків, які набули широкого застосування в авіації та ракетній техніці.

У 1978 р. Артем Артемович переїхав до Києва. Він працював у Кіївському вищому військовому авіаційному інженерному училищі, Кіївському політехнічному інституті. Інститут технічної теплофізики АН УРСР – спершу за сумісництвом, з 1983 р. завідувачем відділу високотемпературної термогазодинаміки, а у 1986-1994 рр. – заступником директора з наукової роботи. У 1981 р. був затверджений у вченому званні професора, у 1990 р. обраний членом-кореспондентом, а у 2012 р. – академіком НАН України.

Фундаментальні дослідження А.А.Халатова кіївського періоду охоплюють низку нових напрямів високотемпературної теплофізики та теплоенергетики, важливих для теплоенергетики та газотурбобудування. Найбільш вагомі наукові результати, що відповідають світовому рівню, отримані в галузі термогазодинаміки потоків у полях відцентрових масових сил. Вони охоплюють вихрові та закручені потоки в каналах, соплах та дифузорах, поверхнево-вихрові системи, криволінійні потоки та відцентрову нестійкість, ламінарно-турбулентний переход у вихрових потоках, обертові системи, інноваційні системи охолодження вихрового типу. Отримані результати стали основою для створення нових та сучасних систем охолодження лопаток газових турбін та соплових апаратів з вихровими структурами, надзвукових мікросопел із керованою тягою, вихрових та циклонічних камер для технологічних процесів, новітніх енергетичних технологій. Великий цикл робіт виконано в галузі термогазодинаміки пиловугільних котлів для теплоенергетики України та термодинамічного циклу Майсоценка стосовно теплових насосів нового покоління. Прикладні результати, отримані А.А.Халатовим, знайшли широке застосування у провідних організаціях України, серед яких ДП НВКГ "Зоря" – "Машпроект" (м. Мико-

лайв), ЗМКБ "Івченко-Прогрес" (м. Запоріжжя), КБ "Південне" (м. Дніпро), а також низці провідних теплоенергетичних компаній України.

Артем Халатов – автор та співавтор 27 монографій, 750 наукових статей (понад 100 перекладено англійською мовою) та більше 120 патентів України. Найбільш важливим внеском у науку є фундаментальна монографія "Теплообмін та гідродинаміка в полях відцентрових масових сил" у 10 томах, що написана у співавторстві з його учнями.

Наукові досягнення А.А.Халатова гідно відзначенні державою. Він – заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, двох наукових премій НАН України ім. академіка Г.Ф.Проскури та академіка В.І.Толубинського, першої премії Наукового комітету НАТО та ін. За прикладні дослідження в галузі технічної теплофізики та теплоенергетики він удостоєний золотої медалі Інженерної академії України ім. А.М.Підгорного.

Артем Артемович зробив вагомий внесок у підготовку наукових кадрів. Серед його учнів – 37 кандидатів та 4 доктори наук, одного з яких обрано членом-кореспондентом НАН України. А.А.Халатов організував та близько 10 років завідував кафедрою фізики енергетичних систем НН ФТІ. Під його керівництвом проведено десять конференцій молодих учених. Його неодноразово запрошували до США, Англії, Німеччини, Франції, Бельгії, Кореї, Китаю й інших країн для читання лекцій і проведення наукових семінарів. А.А.Халатов – Почесний професор Університету м. Кардіфф (Велика Британія) й Університету штату Юта (США).

Сердечно вітаємо Артема Артемовича з ювілем, бажаємо йому міцного здоров'я, плідної роботи та подальших успіхів у науковій та педагогічній діяльності, втілення найсміливіших задумів і надій, нових значних успіхів та досягнень, збереження вірчої енергії та великого ентузіазму для подальшої діяльності на благо науки.

Хай Ваше життя іскриться зухвалими планами та ідеями, всі справи стануть успішними, оптимізм завжди знаходитьться поряд, а надії неодмінно виправдовуються. З днем народження, шановний ювіляр!

Колектив кафедри прикладної фізики НН ФТІ

Конференція в НН ВПІ: науковці про війну та нові стандарти журналістики

Україна нині – на передньому краї війни. Війна палає не лише на землі, у повітрі та на морі, але й в інформаційному просторі. Причому в медіа – друкованих, електронних і мережевих – росія воює не лише з нашою державою, але й майже з усім цивілізованим світом. Деякі експерти вже навіть кажуть про Першу світову інформаційну війну, форпостом захисту демократії в якій стала Україна. У цих обставинах особливо зростає відповіальність перед суспільством вітчизняних журналістів, редакторів, піарників, комунікаційників – усіх тих, хто продукує й поширяє інформацію.

тикуючих журналістів: Оксана Романюк, виконавча директорка Інституту масової інформації; Валерій Іванов, президент Академії української преси, доктор філологічних наук, професор; Євген Магда, директор Інституту світової політики, політолог, кандидат історичних наук, доцент.

Доповідачі та учасники обговорення підкреслювали, що українське медійне середовище близькавічно реагувало на медійні виклики: відразу після появи матеріалів, що викликали громадське обурення, експерти формували рекомендації, розробляли етичні норми та положення, на які можна було спиратися під час підготовки етично складних матеріалів – про загибель людей під час війни, про поводження з військовополоненими тощо. Слід зазначити, що багато викликів, з якими стикається український медійний простір, досі не мали вирішення у світовій практиці. І фактично просто на наших очах в українській журналістиці вибудовуються нові комунікаційні норми, напрацьовуються рішення непростих етичних дилем нинішнього часу.

Теми доповідей на конференції, а також відгуки учасників круглого столу спонукали кафедру організувати ще один

важливий і актуальній захід. 15 листопада у режимі онлайн відбулася лекція президента Академії української преси, заідувача кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Кіївського національного університету імені Тараса Шевченка професора Валерія Іванова "Медіаграмотність під час війни". Слухали її понад 90 учасників. Валерій Іванов, спираючись на власний досвід, розповів про роботу медійників на прифронтових територіях, про етичні аспекти, з якими стикаються не лише українські, а й закордонні журналісти. Ця подія стала черговим заходом у межах спільноти наукової та практичної роботи кафедри видавничої справи та редактування з Інститутом журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. Участь у лекції також узяли колеги з Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Отже, українська журналістика вийшла на черговий етап самоствердження, а практика українських журналістів стає основою для оновлення не лише українських, але й світових медійних стандартів.

Валерія Касянчук, викладачка кафедри видавничої справи та редактування НН ВПІ

Обіцяють повернутися з Перемогою

*Мені здається, це дуже вірно – думати про майбутнє.
Навіть коли тебе намагаються його позбавити.*

**Сергій Жадан,
письменник, поет, музикант, громадський діяч**

Напередодні новорічних свят кореспондент "КП" поспілкувався за допомогою мобільного зв'язку з двома студентами-бакалаврами університету, які нині на фронті захищають наші з вами життя. Двома з більш як 200 студентів і викладачів, які б'ють ворога, тримаються під шаленим рашистським вогнем, сплять на морозі в окопах.

Отже, знайомтесь: Ілля та Олександр. Прізвища з відомих причин винесено за рамки цього матеріалу. До війни вони обидва вчилися на теплоенергетичному факультеті на різних курсах, але вже з 24 лютого 2022 року воюють на найгарячіших ділянках фронту. Мається на увазі Бахмутський напрямок, де українські Збройні сили тримають оборону протягом чималого часу. Там сьогодні наші захисники відбивають велику кількість наступальних штурмів під постійним ворожим артобстрілом. Наші сьогоднішні герої – молоді командири – втримують разом із побратимами кожну п'ядь української території. А тому питання до кожного є зрозумілим.

Пропоную короткі інтерв'ю в режимі онлайн.

Олександр біля Бахмута

– Чому пішов на фронт?

Олександр:

– Саме тепер, коли ворог стягнув залишки своїх сил і кидається у божевільні атаці як поранений звір, я зрозумів: те, що роблять українські воїни біля Бахмута, Херсона, на Харківщині – щоденний подвиг. І я чудово відчував, що у виборюванні майбутньої Перемоги є і мій внесок. Отже, свого часу не даремно призвався до лав ЗСУ. Взяв академічну підпustку – і поклався до військомату.

Ілля:

– Якщо коротко, з першого дня широкомасштабного вторгнення рашистських військ в Україну вирішив для себе: вдома не відсиджуватимусь.

– Якою є ваша військова спеціальність.

Куди заносили фронтові ішлихи?

шіх Збройних сил. Один безпілотник і станція управління БПЛА можуть замінити за функціоналом під час виконання бойового завдання роту солдат. Таким чином зберігаються людські ресурси, фінансові кошти та час. "Пташка" високо літає, рашистам важко чимось її зачепити у повітрі. Пишається тим, що працюю на користь бригади в зоні відповідальності як розвідник і навідник артилерії, коригую вогонь гармат великих калібрів.

– Пригадайте, будь ласка, найзапекліший бій.

Олександр:

– Сталося так, що 10 жовтня мій мінометний розрахунок опинився за 400 метрів від позицій ворога. Завдяки злагодженим діям ми того разу "насипали" рашистам 130

мінометних снарядів. Ясна річ, про кількість жертв та поранених з того боку знає військова статистика. В одному певен: ми дали добре "прикурити" передовій частині рашистів. Не обійшлося без поранень і з нашого боку. І ось тут мені стали у пригоді навички з надання першої медичної допомоги. Я вчасно наклав турнікети пораненим, дочекався військових медиків. Тепер мої хлопці лікуються у військовому шпиталі. Певен, незабаром стануть у стрій.

Ілля:

– Думаю, що військовий розвідник на передніх флангах щодня перебуває на найзапекліших ділянках фронту. Ми тримаємо оборону завдяки стійкості наших передових підрозділів та боєздатним резервам.

Ілля біля Ізюма

– Чого вчить фронт? Що таке боєве братерство?

Олександр:

– Були часи, коли військові аптечки кожний боець зберігав при собі навіть за надзвичайних обставин. Назвіть це егоїзмом у перші дні війни. Останній запеклій бій, про який розповів вище, довів, що поранення одного бійця – це турбота для всього розрахунку. Фронтова філософія: якщо сьогодні куля чи осколок оминула тебе, а поранили іншого, допомагай "трьохсотому" як тільки можеш, сприймай цю ситуацію як належить побратиму.

Ілля:

– Війна вчить налагодження взаємодії з сусіднimi військовими підрозділами та командирами. Це основа будь-яких операцій. А фронтове братерство – це повага один до одного, скажу без зайвого пафосу – це здатність до самопожертви заради життя побратима.

– Чи стали у пригоді знання, отримані за студентською лавою?

Олександр:

– Безперечно. Під час підготовки до мінометних залипів як командир бойового розрахунку займаюся необхідними обчисленнями: снаряд має потрапити точно у ціль. Ось коли знадобилися практичні заняття з точних наук під орудою викладачів Віталія Анатолійовича Пешка та Інни Станіславівни Беднарської. Прислів'я "знання за плечима не носити" саме тут напов-

нюються реальним змістом. Вдячний їм за науку.

Ілля:

– Шлях до бажаної перемоги дается важко. А циніти кожний крок, кожний поход, годину навчився саме зараз. Ви сподукали мене згадати студентські роки, лекції і семінари під орудою Віталія Пешка, Інни Беднарської, Тетяни Шелешей. Мені подобається думка, яку почув під час університетських лекцій про те, що вся математика – це величезне рівняння для інших наук. Отже, тепер мені його варто розв'язувати на фронті, запускаючи в небо мій квадрокоптер, стежачи за його роботою, зустрічаючи після виконання бойового завдання.

ного секретаря Приймальної комісії КП ім. Ігоря Сікорського Сергія Мураховського. Ще одне цікаве питання – про роль у вступній кампанії мотиваційного листа та складності його написання розповіла заступниця керівника оперативного штабу відбіркової комісії факультету біо-медичної інженерії КПІ Тетяна Луценко. Керівник оперативного штабу відбіркової комісії Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики Павло Новіков надав пояснення, що таке кваліфікований електронний підпис (КЕП) і як він допоможе під час вступу. І, нарешті, рекомендації щодо того, як підготуватися до складання НМТ/ЗНО надала потенційним абитурієнтам КПІ начальниця відділу профорієнтації та підготовки до вступу у заклади вищої освіти Олена Ковтун.

Підготував Володимир Школьний

НА ДОПОМОГУ ВСТУПНИКАМ

КПІ АбітFest: як уникнути помилок під час вступної кампанії 2023

У КПІ ім. Ігоря Сікорського розпочалася підготовка до наступної вступної кампанії.

10 грудня відбувся черговий День відкритих дверей КПІ АбітFest, організований, як і завжди, департаментом навчально-виховної роботи. Захід проходив у режимі онлайн і був присвячений розгляду найпоширеніших помилок вступної кампанії 2022 року, щоби допомогти абитурієнтам у 2023 році їх уникнути. Саме на цьому, здебільшого, і зосереджували свої виступи спікери. Виступи ці в режимі реального часу транслювалися на телеграм-каналі та на ютубі, і всі очічі могли поставити запитання просто під час прямого ефіру або у чаті.

Відкрила КПІ АбітFest проректорка з навчально-виховної роботи Наталія Семінська. Вона підkreсила, що го-

ловне під час вступної кампанії – це налагодження комунікацій, грунтovne початкове інформування та професійне консультування з питань вступу та особливостей спеціальностей та освітніх програм. З цією метою в КПІ побудована інформаційна платформа, що складається з системної роботи факультетів, інститутів та університету загалом за рахунок проведення різноманітних заходів.

Першою перед майбутніми вступниками та їхніми батьками виступила начальниця відділу змісту природничо-математичних навчальних предметів Українського центру оцінювання якості освіти Світлана Новікова, яка розповіла про Національний мультипредметний тест 2022 року, його особливості та підсумки. "Що таке електронний кабінет, навіщо він потрібен і як функціонує" – такою була тема виступу другого спікера – відповідаль-

Антикорупційна програма КПІ: оновлення на часі

Під час аналізу основних документів, які регулюють впровадження антикорупційних заходів в Україні, зокрема Антикорупційної політики держави до 2025 року та Антикорупційної стратегії України, звернула увагу на той факт, що не останнє місце в них приділено боротьбі з корупцією в галузі освіти. Основні питання, що потребують негайногого реагування, – це зловживання під час вступної кампанії, під час захистів кваліфікаційних робіт, ЗНО та деякі інші. Це й не дивно, адже освіта – це не лише цілеспрямованість професійних фахівців щодо надання молоді знань і допомоги в набутті певних навичок та вмінь з тієї чи іншої галузі, а передусім – формування в ней цілісного світогляду, що базується на ідеях, нормах і стандартах поведінки всіх учасників освітнього процесу.

Це один із засновників наукової соціології Еміль Дюркгайм у XIX ст. наголошував, що головною функцією освіти є передання цінностей домінуючої культури. Отож запроваджені керівником закладу вищої освіти внутрішні антикорупційні заходи стають основою формування світогляду студентів, їхньої активної громадянської позиції та свідомого негативного ставлення до проявів недоброочесності та корупції.

Саме закладам вищої освіти належить право та обов'язок здійснення просвітницької та освітньої діяльності серед осіб, які навчаються. Саме вони є системним джерелом формування у молодих людей нульової толерантності до проявів корупції не лише за принципами відповідної навчальної дисципліни, а й за принципом "роби як я". За таких умов роль і кроки керівника закладу вищої освіти щодо започаткування та впровадження антикорупційної політики вишу є основною частиною загальної антикорупційної політики держави та її майбутнього.

Таке розуміння ролі керівництва ЗВО у забезпечені виховання, у здобувачів вищої освіти неприйняття корупції в усіх її проявах чітко корелює з принципами концепції "Leader's Voice", яка широко впроваджується нині в практику реалізації антикорупційних програм у різних країнах. Про неї варто розповісти докладніше.

Концепцію "Leader's Voice" (англ. "Голос лідера"), або "Tone at the Top" (англ. "Тон згори") було створено в аудиторських компаніях, які на американському ринку вели конкуренту боротьбу за споживача аудиторських послуг. Основою конкурентного протистояння були запити ринку на професійність працівників аудиторських компаній та відповідальність керівництва за становлення й підтримку відповідної структури внутрішнього контролю і процедури складання фінансової звітності. Під час пошуків вдалої маркетингової стратегії виникла ідея, що її було реалізовано в концепції прихильності лідера компанії до дотримання професійних стандартів внутрішнього контролю та етики, оскільки лише бачення лідера та доведення політики компанії до кожного працівника могло стати запорукою її успішності. За таким принципом концепція "Leader's Voice", або "Tone at the Top" отримала своє закріплення на законодавчому рівні в Сполучених Штатах Америки та поширилася світом в різноманітних напрямах і галузях.

Системна боротьба з корупцією в Україні розпочалається понад 20 років тому, але станом на сьогодні вона все ще тільки набирає обертів. Значний вплив у боротьбі з цим огідним явищем відіграють превентивні заходи, у тому числі й щодо пропагування ідеї нульової толерантності до корупції серед населення. Запровадили антикорупційні інституції, ухвалено засади антикорупційної політики та стратегії, формується антикорупційний капітал країни. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) здійснює активну діяльність для формування державної антикорупційної стратегії та запровадження новітніх механізмів впливу на суспільство з метою запобігання поширенню корупції. Останні аналітичні дослідження НАЗК спрямовано на визначення, що саме потрібно робити для подальшої розвитку антикорупційних зasad функціонування українського суспільства. Одним із таких досліджень став аналітичний огляд "Роль лідера у протидії корупції". Його автори розглядають керівника організації як особу, що організовує діяльність своєї установи, та визначають його роль і повноваження

щодо лідерської позиції у впровадженні в її діяльність антикорупційної політики та антикорупційного компланенсу (тобто, здатності дотримуватися встановлених антикорупційних вимог, обмежень та заборон). Адже, як визначено в Конвенції ООН проти корупції, держава самостійно не зможе протидіяти корупції, доки кожна інституція не буде відігравати свою роль у цьому процесі та не стане партнером держави на шляху до змін. Понад те, дослідження визначає, що основною ідеєю концепції є не просто промови керівника або його настанови, а, передусім, його цілеспрямованій вплив на підлеглих. На власному прикладі він має впливати та спонукати кожного працівника стати послідовником ідеї недопущення корупційних дій. Саме це є підґрунттям для формування довіри до організації з боку працівників та ефективного впровадження в ній антикорупційної політики.

Зауважимо принагідно, що Закон України "Про запобігання корупції" не містить чіткої вказівки на роль керівника під час реалізації антикорупційних заходів, але аналіз його норм засвідчує, що рішення щодо різноманітних питань антикорупційних заходів належить насамперед керівнику організації. Від ефективності й зацікавленості керівника у досягненні мети подолання корупції залежить впровадження та реалізація внутрішніх антикорупційних практик.

Оскільки одним із принципів антикорупційної політики є формування суспільної нетерпимості до корупції, затвердження культури доброочесності та поваги до верховенства права, таких заходів передбачено досягати із застосуванням "м'якої сили" – за допомогою переконання, освіти, просвіти та комунікації. А щоб робота ця була ефективною, вона має проводитися постійно і системно – як на рівні держави, так і на рівні окремих організацій. І КПІ ім. Ігоря Сікорського – не виняток. Тобто, нині його антикорупційна програма має бути оновлена, обговорена на зборах трудових колективів і ухвалена.

**Яна Цимбаленко, канд. наук з держ. упр., доцент,
уповноважена особа з питань запобігання
та виявлення корупції в КПІ ім. Ігоря Сікорського**

АДРЕСИ УСПІХУ

Команда ФСП "Білі комірці" – у десятці кращих на Всеукраїнському антикорупційному муткорті 2.0

Команда факультету соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського "Білі комірці" увійшла в десятку кращих команд майбутніх правників України на Всеукраїнському антикорупційному муткорті 2.0, який відбувся на початку грудня в Києві.

ВАМ 2.0 проходив у два етапи. На перший зареєструвалося 107 команд із 52 вишів з усіх областей України, крім тимчасово окупованого Криму, зокрема і з трьох вимушені переміщених. Із них 82 команди вирішували фабулу справи онлайн. Найкращі 10 команд (це 40 студентів-правників), у тому числі і команда-дебютант київських політехніків "Білі комірці", здобули право змагатися в офлайн-етапі: проводити обшуки, брати участь у судовому засіданні щодо оскарження звільнення викривача та судових дебатах.

Суддями другого етапу були детективи Національно-антикорупційного бюро України (НАБУ), прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) та помічники суддів Вищого антикорупційного суду (ВАКС). За представлення позицій у судовому засіданні щодо оскарження звільнення викривача оцінки учасницям і учасникам ставили представники НАЗК, Верховного Суду, Центру протидії корупції, ГО "Автомайдан", ГО "Трансперенсі Інтернейшнл Україна" та Інституту законодавчих ідей".

Перше місце здобули команди студентів-правників з Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, а друге і третє місця – команди з Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого.

До складу команди "Білі комірці" входили Кристіна Шпак (гр. СП-02), Сергій Ланкін (гр. СП-22мп), Яна Геращенко (гр. СП-22мп), Андрій Кліпановський (гр. СП-92). Сподіваємося, що досвід, набутий на першому в їхній практичній діяльності та в наступних студентських змаганнях майбутніх правознавців.

Члени команди "Білі комірці" (з дипломами).
Зліва направо: А. Кліпановський, Я. Геращенко, К. Шпак та С. Ланкін

Довідково:

Муткорт (з англійської *Moot Court* – "навчальний суд") – це змодельовані судові дебати для студентів, на яких команди розбирають кейс у певній галузі права і письмово та усно готують позиції позивача та відповідача. Є додатковим заходом у багатьох юридичних школах. **А Всеукраїнський антикорупційний муткорт (ВАМ)** – це перший в Україні освітній проект, спрямо-

ваний на підвищення обізнаності студентів у проблемах корупції в Україні та вдосконалення знань і навичок з кримінального права та процесу під час розслідування корупційних злочинів. Уперше ВАМ відбувся 2021 року в Харкові.

**Яна Цимбаленко, канд. наук з держ. упр., доцент,
уповноважена особа з питань запобігання
та виявлення корупції в КПІ ім. Ігоря Сікорського**

VIII Міжнародна конференція "Енергетичний менеджмент: стан та перспективи розвитку – PEMS'22"

На базі Навчально-наукового інституту енергетики та енергозбереження КПІ ім. Ігоря Сікорського в середині листопада пройшла VIII Міжнародна конференція "Енергетичний менеджмент: стан та перспективи розвитку – PEMS'22". Її проведення було приурочено до 25-річчя відкриття в нашому університеті спеціальності "Енергетичний менеджмент". КПІ став першим в Україні технічним вишем, де таку спеціальність було впроваджено.

Цього року конференція "Енергетичний менеджмент: стан та перспективи розвитку – PEMS'22" проходила в надзвичайних умовах. Звісно, всі її засідання відбувалися в онлайн-режимі, але при цьому вона засвідчила, що науковці не лише продовжують працювати задля розвитку, підвищення ефективності, належності структури та функціонування енергетичної галузі на тлі глобальної інтеграції її в енергосистему Європи, але й, з огляду на нинішню ситуацію, докладають для цього значно більше зусиль, ніж колись. Отож у доповідях, які було виголошено під час засідань, активно звучала тема відновлення, відбудови, процвітання енергетичної галузі, чітке розуміння необхідності глобальних змін та великого обсягу робіт задля Перемоги, та й після Перемоги. Адже віялові, аварійні, стабілізаційні відключення електро живлення вкотре довели беззаперечність факту: стабільна робота енергетики – запорука незалежності та безпеки, необхідність для забезпечення мінімальних потреб людей, процвітання суспільства та країни загалом.

У конференції взяли участь та поділились власним досвідом представники наукової спільноти з 15 країн світу. Серед них, зокрема, були науковці з Норвегії, Туреччини, Польщі, Китаю та інших держав.

Перед учасниками конференції з цікавими та змістовними доповідями виступили представники провідних наукових установ України – член-кор. НАН України, завідувач відділу Інституту технічної теплофізики НАН України Б.І.Басок; д.т.н., директор Навчально-наукового інституту енергетики, автоматики і енергозбереження НУБіП України В.В.Каплун; чл.-кор. НАН України, завідувач відділу Інституту загальної енергетики НАН України О.В.Новосельцев; д.т.н. Ю.І.Тугай (Інститут електродинаміки НАН України); д.юр.н. Р.С.Кірін (Інститут економіко-правових досліджень ім. В.К.Мамутова НАН України) та багато інших.

Учасники працювали у трьох секціях: перша – "Інноваційні методи та технології підвищення енергоефективності"; друга – "Менеджмент енерговикористання"; третя – "Хіммотологічна надійність та технології енергоощадності в енергетиці та транспорти". Перед початком роботи у секціях відбулося пленарне засідання. Відкрив його голова програмного комітету конференції професор С.П.Денисюк, який тепло привітав учасників і задав настрій та високий науковий рівень заходу своєю доповіддю "Світові тенденції

впровадження відновлюваних джерел енергії та особливості їх реалізації при відновленні економіки України".

Що ж до загальної статистики доповідей, представлених на конференцію, то цього року на розгляд програмного комітету їх було подано 58. З них прийнято за результатами рецензування 43, відхилено 15. До рецензування статей було залучено українських та іноземних експертів, що забезпечило незалежну та адекватну оцінку поданих матеріалів. Таким чином, оціночний коефіцієнт склав 0,74. Статистика за доповідями: у рамках пленарного засідання та круглого столу заслушано 21 доповідь, першої секції – 23 доповіді, другої – 22 доповіді, третьої – 25. Презентації доповідей було викладено на сайті конференції, що дало можливість забезпечити асинхронний режим участі в конференції. За результатами її роботи планується до випуску збірник тез доповідей. Подані статті будуть опубліковані в журналі категорії Б "Енергетика: економіка, технології, екологія".

Приємно здивували магістрanti та аспіранти, які взяли у конференції надактивну участь. Кількість їхніх доповідей суттєво перевищувала кількість доповідей, що їх такі учасники представляли на минулорічні конференції, а перелік тем вразив

своєю різноманітністю. При цьому здобувачі активно цікавилися доповідями своїх колег, ставили багато питань.

У межах конференції пройшов великий цікавий захід – круглий стіл на тему "Сучасні виклики освітням і тенденції у контексті відбудови, декарбонізації економіки, цілей сталого розвитку. Водневий аспект", модератором якого виступив д.т.н., професор, завідувач кафедри НН IEE С.В.Бойченко. На ньому відбулася змістовна, предметна дискусія між учасниками, серед яких була значна кількість іноземних колег, а також представників підприємств, зокрема ТОВ "Аргус Сервіс", Державної екологічної інспекції України, ТОВ "Полтавський газовий завод", PJSC Ukrnafta та інших.

VIII Міжнародна конференція "Енергетичний менеджмент: стан та перспективи розвитку – PEMS'22" завершилася. Вона пройшла на високому науково-технічному та практичному рівні, у діловій і, водночас, дружній обстановці. Гасло на наступний рік – ще більше учасників, доповідей і статей для обговорення і роботи у мирній, щасливій Україні.

Галина Черкашина,
голова організаційного комітету
конференції, к.т.н., доц. кафедри
електропостачання НН IEE

АКТУАЛЬНО

Центр підготовки енергоменеджерів – для вітчизняної енергетики

Сьогодні, коли вітчизняна енергетика працює в надзвичайно складних умовах війни, а питання енергозбереження та ефективного енергоменеджменту стали особливо актуальними, значення діяльності Центру підготовки енергоменеджерів (ЦПЕМ) при НН IEE важко переоцінити.

Отож, попри масовані ракетні обстріли Києва та інших українських міст і сіл, а також незважаючи на віялові та екстремільні відключення по всій країні, ЦПЕМ продовжує проводити підготовку, перевідготовку і підвищення кваліфікації фахівців у галузі енергозбереження та енергоменеджменту. Тобто саме таких фахівців, які знають, як ефективно забезпечувати кончно необхідну нині оптимізацію енергоспоживання та раціонального розподілу й використання паливно-енергетичних ресурсів. Так, у листопаді цього року для слухачів з Київської, Рівненської, Дніпропетровської, Вінницької областей і м. Києва було проведено двотижневе заочне навчання, що передбачало вивчення методичних матеріалів, чинних нормативних вимог щодо сертифікації енергоефективності та самостійну підготовку, а з 14 листопада – інтенсивне навчання в онлайн-режимі, що складалося з лекційних і практичних занять, а також виконання слухачами до-

ЦЕНТР ПОДГОТОВКИ ЕНЕРГОМЕНЕДЖЕРОВ
ENERGY MANAGEMENT TRAINING CENTER

машніх завдань. Усі слухачі курсів змогли завершити навчання та успішно скласти кваліфікаційні іспити. Щоправда, для цього довелося продовжити терміни навчання, тому що викладачі були вимушенні проводити додаткові сесії для слухачів і консультувати індивідуально. Зручний час для складання іспитів узгоджувався з огляду на графік відключень електроенергії та наявність стабільного з'язку.

Досвід організації навчання в дистанційному режимі викладачі ЦПЕМ набули під час пандемії коронавірусу COVID-19. Тоді в Центрі було розроблено дистанційні курси у повній відповідності до нормативних вимог до порядку професійної атестації. Зрозуміло, що в умовах епідеміологічних обмежень слухачі в такому режимі складали і кваліфікаційні іспити. Всього у той період було атестовано 23 енергоаудитори із сертифікації енергетичної ефективності будівель та 24 – обстеження інженерних систем будівель. Вони отримали

кваліфікаційні атестати встановленого зразка і були внесені до національної бази даних на порталі будівельної діяльності.

Варто знати. Центр підготовки енергоменеджерів (ЦПЕМ) при IEE було створено в 1996 р. за європейською програмою TACIS. Комплексною державною програмою енергозбереження України (Постанова КМУ від 5.02.1997 р. №148) Інститут енергозбереження та енергоменеджменту КПІ ім. Ігоря Сікорського було визнано як базовий інститут для підготовки, перевідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері енергозбереження.

З того часу кваліфікацію в ЦПЕМ за типовими програмами "Основи енергозбереження та енергетичний менеджмент" та "Енергетичний аудит" підвищили понад 1500 фахівців!

У багатьох містах України в межах співпраці з німецьким Товариством міжнародного співробітництва GIZ та

Мінрегіонбудом України ЦПЕМ проводив цикли триденних семінарів з розвитку енергетичного менеджменту для представників територіальних громад.

У 2018 р. на виконання вимог Закону України "Про енергетичну ефективність будівель" на базі ЦПЕМ було створено Атестаційну комісію, розроблено та затвердено навчальну програму та комплекти теоретичних та практичних завдань з підготовки, перевідготовки і підвищення кваліфікації фахівців з сертифікації енергетичної ефективності будівель та обстеження інженерних систем будівель. Загалом у Центрі вже було атестовано 129 фахівців з енергосертифікації будівель і 130 – з обстеження інженерних систем.

Викладання у Центрі здійснюють викладачі кафедри електропостачання НН IEE та кафедри теплової та альтернативної енергетики НН IATE, а також представники Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України, Фонду енергоефективності, ДП "Науково-дослідний інститут будівельних конструкцій". Окремі розділи та практичні завдання програми підготовки використовуються і в освітньому процесі для студентів-енергоменеджерів під час викладання навчальних дисциплін "Енергоефективність та енергетична сертифікація будівель" і "Системи виробництва та розподілу енергії".

**Д.Г.Дерев'янко, зав. кафедри ЕП,
М.М.Шовкалюк, доцент кафедри ЕП**

Рекорд не задля рекорду

Понад 5 тисяч окопних свічок, які виготовили в КПІ студенти, викладачі та співробітники університету, а також небайдужі кияни впродовж доби 3-4 грудня, зігріватимуть захисників нашої держави на фронті. Це – рекорд України.

До Міжнародного дня волонтера в КПІ ім. Ігоря Сікорського студенти, викладачі, співробітники університету за участю волонтерів та небайдужих громадян встановили рекорд України з виготовлення окопних свічок для наших воїнів. Акцію організував профком студентів університету. Рекорд зафіксовано в Національному реєстрі рекордів України, де зазначено, що за 24 години на одній локації виготовлено вручну 5359 окопних свічок.

Рівно о 10:00 3 грудня 2022 року в залі засідань профкому студентів КПІ експерт реєстру рекордів Віталій Зорін дав старт боротьбі за рекорд. І відразу в усіх приміщеннях профкому закипіла робота. Присутньому кореспонденту "КП" розпочате дійство спочатку здалося суцільним хаосом, та згодом стало помітно, що цей "хаос" насправді є не безладом, а чітко організованою роботою. Зрозуміти це допомогла одна з організаторок заходу, викладачка кафедри теплової та альтернативної енергетики НН ІАТЕ Інна Беднарська. Не відригаючись від процесу виготовлення свічок, вона розповіла про все, що стосувалося цієї акції.

– Ідея виготовлення окопних свічок народилася в нашій групі волонтерів на чолі з головою профкому студентів КПІ Ігорем Степанюком на початку вересня. Ми розуміли, що наближається зима і наших захисників потрібно зігрівати. Отже, треба було щось придумати окрім того, чим ми до цього займалися (раніше, скажімо, був збір коштів на дрон, автомобіль, акумулятор та інше). І серед всіх ідей пріоритетом визначили виготовлення окопних свічок.

Чому саме окопні свічки?

– Використовували такі свічки почали приблизно в 2014 році вояни АТО. Відразу зазначу, що одна окопна свічка може врятувати людину від обмороження, наприклад, ніг. Проте, як їх застосовують, розповіли хлопці з передової лінії фронту. Отож, на відкритому повітрі ставлять нашу свічку біля ніг, підпалюють, і вона зігріває людину в окопі. Крім цієї

основної функції її можна використовувати для просушування взуття, інших речей. За 10 хвилин на свічці, яка може працювати як пальник, закипає 2 літри води – ми перевіряли, це дійсно так. Залежно від формату бляшанки, в якій сформовано свічку, час її горіння в середньому становить 4-6 годин.

– *I тепер, Інно, розкажіть трохи докладніше про технологію виготовлення.*

– Технологічний процес доволі простий. Необхідно згорнути картон і вставити його в консервну бляшанку по всьому її периметру. Туди ж вставляється гніт із того ж таки картону. Потім бляшанку з картоном заливають розтопленим парафіном або сумішшю з парафіном, воску і стеарину. До речі, з повідомлень у групі "Окопні свічки" у фейсбуці і завдяки нашим дослідженням ми дізналися, що може збільшити час горіння і теплотворну здатність свічки. Виявилось, краще застосовувати суміш у такій про-

партію бляшанок надав нам Благодійний фонд "Mira Help" із міста Суми – всього 5400 шт., і саме їх ми сьогодні використовуємо для встановлення рекорду. Картон також нам приносять люди, аще – "Нова пошта", "Розетка", мережа ресторанів, які знаходяться поряд з нами. Цікава історія про парафін. Щоб його придбати, ми спочатку збирала кошти, адже парафін недешевий – 1 кг коштує 100 грн, і цього кілограма вистачає приблизно на 4 бляшанки. Тобто, досить затратно. Та нас знову виручив уже загадуваний фонд "Mira Help" – привезли цілих 2 тонни. Використовуємо також віск, який приносили здебільшого пасічники, і стеарин, який просто купуємо.

– *Сьогодні ви йдете на рекорд з метою перевищити заявлені 2000 свічок. А скільки виготовлено за минулі місяці і куди відправлено?*

– До початку боротьби за рекорд ми виготовили і відправили на фронт понад 4500 свічок. Завдяки цьому наші воїни на Херсонському напрямку, у Харківській, Донецькій, Запорізькій областях отримали приблизно 22500 годин тепла. Відправляли також до Слов'янська, Бахмута, розвідницьких підрозділів, Краматорська – і це ще неповний перелік. Логістика здійснюється за схемою 50 на 50, якщо можуть зібрати самі замовники – забирають, якщо ні – ми відправляемо свічки "Новою поштою".

І настанок – трохи статистики. У виготовленні 5359 окопних свічок було задіяно понад 250 небайдужих людей, витрачено 1 тонну парафіну та 482 кв. м картону. За словами Ігоря Степанюка, за добу виготовлено в два з половиною разу більше свічок, ніж було заплановано. На заклик студентського профкому КПІ взяти участь у встановленні рекорду відгукнулися десятки людей. Під час роботи відбулося два відключення світла і одна повітряна тривога, було вжито необхідних заходів безпеки, але все це не завадило працювати. І головне – було задоволено дуже багато питань від військових, адже відразу після встановлення рекорду організатори почали передавати свічки українським воїнам на фронт.

Володимир Школьний

порції: 40% парафіну, 40% воску і 20% стеарину – тоді свічка горить довго і виділяє достатньо тепла. Варто зазначити, що горить одночасно вся її поверхня, а не тільки місце, де розташований гніт. Загасити таку свічку можна, перевернувшись її догори дригом або накривши чимось, що обмежить доступ повітря. Сьогодні з 10:00 і протягом доби в кількох приміщеннях профкому можна побачити весь ланцюжок процесу – від підготовки картону, розтоплення і розливання парафіну до пакування застиглих свічок.

– Де і як дістаете матеріали для виготовлення?

– Передусім використовуємо ресурси, які викидалися як сміття або на переробку. Бляшанки з-під зеленого горошку, кукурудзи чи корму для котів нам приносять люди, які дізналися про нашу діяльність вочевидь з соцмереж. Велику

14-й шаховий турнір студмістечка

29 листопада в Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського пройшов традиційний, 14-й шаховий турнір студмістечка. Вже традиційно організаторами виступили профком студентів університету та студмістечко.

Попри постійні відключення електроенергії, серйозні навантаження в навченні та дуже непростий нинішній час, до участі у ньому долучилися 24 учасники.

Київський Політехнік

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

Реєстраційне свідоцтво Ki-130
від 21. 11. 1995 р.

Головний редактор: Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор: Н.С. ЛІБЕРТ

Дизайн та комп’ютерна верстка: І.Й. БАКУН

Підготовка матеріалів: О.В. НЕСТЕРЕНКО

Коректор: О.А. КІЛІХЕВИЧ

03056, м. Київ,
вул. Політехнічна, 14,
корп. №16, кімната № 126

gazeta@kpi.ua
(044) 204-85-95

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.